

[Statsministeren.]

vilde have været ikke saa lidt ugunstigere, hvis ikke Revisionen af Handelsaftalen med England havde fundet Sted. Jeg skal villigt indrømme, at denne Handelsaftale endnu ikke er saa god, som den burde være, og det var vi ogsaa opmærksomme paa, dengang den blev sluttet, men vi vurderede Situationen saadan, at vi paa det Tidspunkt ikke kunde naa længere. Handelsaftalen blev forelagt baade for de Organisationer, der skulde producere og levere Varerne, og for de forskellige politiske Partiers Repræsentanter, og ingen af disse turde tage Ansvaret, saa vidt jeg husker, for at afvise denne Handelsoverenskomst og derigennem risikere, at vi ikke fik nogen Handelsoverenskomst med England, men maatte sælge vore Varer uden Handelsoverenskomst og derigennem maaske, hvad der kunde være en vis Risiko for, overhovedet sætte dette Marked over Styr, altsaa ogsaa under andre Forhold ud i Fremtiden.

Under Forhandlinger ført af den nuværende Regering er der tillige opnaaet Tilsagn fra engelsk Side om, at vi for de Varer, vi leverer til andre Lande, de saakaldte Tredielande, maatte tage betydeligt højere Priser, hvis vi kunde opnaa det; vi er ikke i samme Grad som forhen bundet til at følge de Priser, vi kan opnaa paa det engelske Marked, ogsaa paa de saakaldte Tredielands Markeder. Ogsaa herigennem er hele vor Valutasituation og Indtægten af vor Eksport i ikke ringe Grad forøget.

Endvidere vil jeg gerne nævne, at vi ogsaa, som Tinget ved, har sluttet en Handelsaftale med Rusland, som for de Varer, vi leverer der, giver os en betydelig eller i hvert Fald en ikke ubetydelig højere Pris, end vi kunde faa for de samme Varer paa det daværende Tidspunkt, hvis vi skulde eksportere dem til England. Jeg maa maaske samtidig nævne, selv om det er et Spørgsmaal, der har sin væsentligste Betydning i anden Henseende, at det Arbejde, Regeringen har gjort, og det Resultat, den har opnaaet, med Hensyn til at faa Russerne til at forlade Bornholm, ogsaa valutamæssigt og økonomisk har medført en betydelig Vinding for Landet og dets Betalingsbalance.

Jeg vil minde om, at Regeringen har standset Tilskudsarbejderne, de Arbejder, som blev iværksat med Tilskud fra det offentlige, og som var mere eller mindre uproduktive. De er standset, ganske vist under stærk Protest og stærk Kritik saavel fra det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft og hans Parti som fra kommunistisk Side.

Vi har gjort et Forsøg paa — det vil

jeg gerne nævne i denne Forbindelse, det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard var inde paa det — at begrænse Forræderilovens Virkninger med Hensyn til Indsættelse af et saa stort Antal Personer i Fængsler eller Interneringslejre for derigennem at skaffe forøget Arbejdskraft. Der blev fremsat Forslag herom ikke saa forfærdelig længe efter den nuværende Regerings Tiltræden, efter at Sagen var undersøgt og behandlet i et sagkyndigt Udvalg. Jeg gør opmærksom paa, at jeg paa et meget tidligt Tidspunkt, ogsaa under Kritik fra mange Sider, fremsatte en Protest mod det Resultat, som man, enten det nu var Administrationen, Lovgivningsmagten eller Domstolene — det indlod jeg mig ikke paa en videre Analyse af — her var naaet til, idet man saa haardt havde straffet Folk, som det dog maatte erkendes ikke var virkelige Forbrydere, men som vel havde begaaet en eller anden Fejl eller en nationalt mindre tiltalende Handling. Det er klart, at der ved alle disse Folks Internering er unddraget Samfundet Arbejdskraft og derigennem Produktion, samtidig med at det har belastet Samfundets Økonomi ogsaa paa anden Vis, f. Eks. ved den Bevogtning, der har maattet til.

Jeg vil ogsaa gerne nævne, at vi har ophævet Loven om Arbejdsfordeling, en Lov, som det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft og hans Parti sammen med Kommunerne, saa vidt jeg husker, gjorde alt for ikke skulde blive ophævet. Jeg ved ikke engang, om de stemte endeligt for Lovens Ophævelse, da det var uundgaeligt, men de gjorde i hvert Fald mange Ophævelser og fremsatte megen Kritik, dengang man vilde ophæve Loven. Jeg anser ogsaa dette for at være en Indsats til Fremhjælpning af Arbejde og Produktivitet i vort Samfund. Naar man kan faa $\frac{4}{5}$ af Lønnen ved at gaa paa Arbejdsfordeling, er der for mange, der ikke er alt for interesserede i at faa fuld Arbejdstid. Fra mange Sider, fra Arbejdsgivere, Folk, der beskæftiger Arbejdere, blev det dengang sagt, at denne Lov bevirkede, at de Virksomheder, som havde Arbejdsfordeling, havde lettere ved at faa Folk end de, der arbejdede paa fuld Tid. Det vil altsaa sige, at der var en saadan Underbetaling af det yderligere Arbejde, at man ikke rigtig syntes, det var Anstrengelsen værd at arbejde paa fuld Tid.

Vi har ogsaa foranlediget, at Loven om Forbud mod Overarbejde faaldt bort, hvad, saa vidt jeg husker, ogsaa de ærede socialdemokratiske og kommunistiske Partier gik imod.

Det er derfor ganske urigtigt, at vi har siddet med Hænderne i Skødet. Ved alle